

PROGRAM WYCHOWAWCZO – PROFILAKTYCZNY

**SPOŁECZNEJ SAMORZĄDOWEJ SZKOŁY PODSTAWOWEJ IM. OLGIERDA
BRZESKIEGO W GRZYBOWIE**

Grzybowo, 2019

Zawartość

Wprowadzenie	3
Podstawowe kierunki realizacji polityki oświatowej w roku szkolnym 2019/2020	Error! Bookmark not defined.
Wizja Społecznej Samorządowej Szkoły Podstawowej im. Olgierda Brzeskiego w Grzybowie.....	6
Model absolwenta Społecznej Szkoły Podstawowej im. Olgierda Brzeskiego w Grzybowie	8
Czynniki ryzyka i czynniki chroniące	11
Założenia ogólne szkolnego programu wychowawczo – profilaktycznego.....	15
Wartości wychowawcze określone w programach przedmiotów nauczania.....	17
Uczestnicy szkolnego programu wychowawczo – profilaktycznego Społecznej Szkoły Podstawowej im. Olgierda Brzeskiego w Grzybowie	19
Formy realizacji zadań zawartych w szkolnym programie wychowawczo – profilaktycznego Społecznej Szkoły Podstawowej im. Olgierda Brzeskiego w Grzybowie	23
Treści wychowawczo – profilaktyczne realizowane z Społecznej Samorządowej Szkoły Podstawowej im. Olgierda Brzeskiego w Grzybowie z uwzględnieniem sfery fizycznej, psychicznej, społecznej, aksjologicznej	25
Ewaluacja	38
Ustalenia końcowe	39

„Rzeczpospolite zawsze takie będą, jakie ich młodzieży chowanie”

Jan Zamoyski

Wprowadzenie

Pierwszymi wychowawcami swoich dzieci są rodzice. Nauczyciele i wychowawcy wspomagają ich wszechstronny i harmonijny rozwój, a uczeń akceptuje siebie i jest otwarty na potrzeby drugiego człowieka, żyje nie tylko z drugim, ale i dla drugich.

Wychowanie to wspieranie dziecka w rozwoju ku pełnej dojrzałości w sferze fizycznej, emocjonalnej, intelektualnej, duchowej, społecznej, które powinno być wzmacniane i uzupełniane przez działania z zakresu profilaktyki.

Profilaktyka to proces wspomagania człowieka w radzeniu sobie z trudnościami zagrażającymi prawidłowemu rozwojowi i zdrowemu życiu, a także ograniczenie i likwidowanie czynników blokujących i zaburzających zdrowe życie. Profilaktyka winna wspomagać proces wychowania, a wychowanie tworzy integralną całość z wiedzą i kreowaniem umiejętności, poprzez które formuje się osobowość młodego człowieka. Nie wolno ich rozdzielać, gdyż wychowanie musi posiłkować się wiedzą, w której zapisane jest doświadczenie.

Program zawiera dwa rodzaje profilaktyki:

- pierwszorzędową – skierowaną do wszystkich uczniów i ich rodziców;
- drugorzędową – obejmującą uczniów już zdiagnozowanych.

Koncepcja wychowania w Społecznej Szkole Podstawowej im. Olgierda Brzeskiego w Grzybowie zakłada wyposażenie ucznia w niezbędne umiejętności i wiedzę, a także odpowiednie usystematyzowanie wartości oraz uzyskanie orientacji etycznej potrzebnej do odpowiedzialnego wkroczenia w dorosłe życie.

Zważywszy na dominującą rolę religii chrześcijańskiej w społeczności lokalnej przyjmuje się za wiodące przepisy moralności zgodnie z Dekalogiem i nauką Kościoła Katolickiego, z jednoczesnym respektowaniem i tolerowaniem innych systemów wartości.

Uczeń w Społecznej Szkole Podstawowej im. Olgierda Brzeskiego ma możliwość integralnego rozwoju wszystkich sfer swojej osobowości: **rozwijać się fizycznie, kształcić zmysły, uczyć się kierowania emocjami, nabywać sprawności intelektualnych, rozwijać moralnie, ćwiczyć wolę i rozwijać duchowo.**

Program wychowawczo – profilaktyczny będzie pozostawał w ścisłym związku z programami poszczególnych klas, łączył je wspólnym, wypracowanym przez pedagogów, celem, przewijał się przez wszystkie zajęcia lekcyjne, a także z tematyką godzin wychowawczych, lekcjami religii, wycieczkami, zajęciami pozalekcyjnymi. Będzie przybierał formy: warsztatów, dyskusji, zajęć ponadprogramowych, samodzielnych zadań uczniów, a także zadań grupowych.

Program przeznaczony jest do realizacji przez wychowawców klas podczas godzin z wychowawcą we współpracy z nauczycielami wszystkich przedmiotów, pedagogiem, pielęgniarką szkolną i pozostałymi pracownikami szkoły, w zależności od stanu zasobów, potrzeb klasy oraz przy współpracy z rodzicami i środowiskiem lokalnym.

Przy opracowaniu programu wychowawczo-profilaktycznego szkoły uwzględniono:

- dotychczasowe doświadczenia szkoły,
  - zebrane od rodziców, uczniów i nauczycieli propozycje dotyczące głównych problemów wychowawczych i profilaktycznych w szkole i środowisku,
  - przeprowadzone badania nt. sytuacji wychowawczej, zagrożeń uzależnieniami w szkole i środowisku,
  - czynniki ryzyka i czynniki chroniące,
  - przewidywane zmiany w szkole, środowisku i kraju, mogące mieć wpływ na proces wychowania,
  - obowiązujące akty prawne:
- USTAWA z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe. (Dz. U. z 2017 r. poz. 59 i 949)

- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 14 lutego 2017 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia, kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy oraz kształcenia ogólnego dla szkoły policealnej. Dz.U. z 2017 r., poz. 356
- USTAWA z dnia 26 stycznia 1982 r. *Karta Nauczyciela*. (Dz. U. z 2017 r. poz. 1189)
- Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej art. 48 ust. 1, art. 54 ust. 3-4, art. 70 ust. 1.
- Konwencja o Prawach Dziecka, przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych z dnia 20 listopada 1989 r. (Dz. U. z 1991 r. Nr 120, poz. 526, z późn. zm., art. 33).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 17 marca 2017 r. w sprawie szczegółowej organizacji publicznych szkół i publicznych przedszkoli (Dz.U. 2017 poz. 649).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 12 sierpnia 1999 r. w sprawie sposobu nauczania szkolnego oraz zakresu treści dotyczących wiedzy o życiu seksualnym człowieka, o zasadach świadomego i odpowiedzialnego rodzicielstwa, o wartości rodziny, życia w fazie prenatalnej oraz metodach i środkach świadomej prokreacji zawartych w podstawie programowej kształcenia ogólnego (Dz. U. z 1999 r. Nr 67, z późn. zm.)
- Ustawa z dnia 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej Dz.U. 2011 nr 112 poz. 654, z późn.zm.).
- Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. Nr 35, poz. 230 z późn. Zm.).
- Ustawa z dnia 9 listopada 1995 r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych (Dz. U. Nr 10, poz. 55 z późn. zm.).
- Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o postępowaniu w sprawach nieletnich (Dz. U. z 2010 r. Nr 33, poz. 178, z późn. zm.).
- Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2005 r. Nr 180, poz. 1493, z późn. zm.)
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie zasad organizacji i udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (Dz.U. z 2017 r. poz 1591).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 18 sierpnia 2015 r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii Dz.U. 2015 poz. 1249)
- Statut Szkoły (ewaluowany na bieżąco zgodnie z rozporządzeniami MEN).

Wizja Społecznej Samorządowej Szkoły Podstawowej im. Olgierda Brzeskiego w Grzybowie

Pragniemy, aby nasza szkoła była postrzegana w środowisku lokalnym jako instytucja dobra, przyjazna i życzliwa uczniom, zapewniająca im wszechstronny rozwój. Wizją naszej szkoły jest wychowanie człowieka kulturalnego, odpowiedzialnego, aktywnego, twórczego, wrażliwego, otwartego na potrzeby drugiego człowieka, mającego poczucie więzi ze swoim miastem, regionem, ze swoją Ojczyzną, człowieka prawego i tolerancyjnego. Pragniemy właściwe ukierunkowanie postaw i zachowań wychowanków, promować zdrowy tryb życia, a także przygotować ucznia do podejmowania świadomych wyborów w różnych obszarach. Dołożymy wszelkich starań, aby zapewnić bezpieczeństwo wszystkich uczniów. Naszym celem jest dostosowanie oferty działań szkoły w tym zajęć dodatkowych do potrzeb i możliwości ucznia oraz środowiska, a także współdziałanie z rodzicami w celu motywowania uczniów do osiągnięcia pozytywnych wyników, rozwijania pasji i zainteresowań.

W zakresie działalności wychowawczej szkoła zapewnia, aby uczniowie:

- Rozwijali w sobie dociekliwość poznawczą, ukierunkowaną na poszukiwanie prawdy, dobra i piękna w świecie.
- Mieli świadomość życiowej użyteczności zarówno poszczególnych przedmiotów szkolnych, jak i całej edukacji na danym etapie.
- Stawiali się coraz bardziej samodzielnie w dążeniu do dobra w jego wymiarze zarówno indywidualnym jak i społecznym, godząc umiejętnie dążenie do dobra własnego z dobrem innych, odpowiedzialność za siebie i za innych, wolność własną i wolność innych.
- Poszukiwali, odkrywali i dążyli na drodze rzetelnej pracy do osiągnięcia wielkich celów życiowych i wartości ważnych dla odnalezienia własnego miejsca w świecie.
- Uczyli się szacunku dla dobra wspólnego jako podstawy życia społecznego oraz przygotowywali się do życia w rodzinie, w społeczności lokalnej i w państwie w duchu przekazu dziedzictwa kulturowego i kształtowania postaw patriotycznych.
- Przygotowywali się do rozpoznawania wartości moralnych, dokonywania wyborów i hierarchizacji wartości oraz mieli możliwość doskonalenia się.
- Posiadali umiejętność słuchania innych i rozumienia ich poglądów oraz umieli współdziałać i współtworzyć w sobie wspólnotę nauczycieli i uczniów.

W zakresie działalności profilaktycznej szkoła zapewnia, aby uczniowie:

- Posiadali praktyczne umiejętności umożliwiające obronę własnych praw ze szczególnym uwzględnieniem asertywności.
- Potrafili dokonywać właściwych wyborów w trudnych sytuacjach.
- Potrafili skutecznie komunikować się między sobą i radzić sobie ze stresem.
- Potrafili budować pozytywny obraz własnej osoby.
- Pogłębiali i wzmacniają naturalne systemy wsparcia: koleżeństwo, przyjaźń, zaufanie i uczciwość.
- Mieli wiedzę i umiejętności dotyczące zdrowia fizycznego, psychicznego, społecznego i duchowego.
- Świadomie dokonywali wyboru różnych form spędzania wolnego czasu.
- Rozwijali swoje pasje i zainteresowania, potrafili współpracować w zespole, byli wrażliwi na potrzeby innych.
- Znali zagrożenia związane z komputerem i Internetem, rozumieli zjawisko Cyberprzemocy.

W celu przygotowania do życia i pracy w warunkach współczesnego świata szkoła umożliwi nabywanie następujących umiejętności:

- Planowanie, organizowanie i ocena własnej nauki, przyjmowanie za nią coraz większej odpowiedzialności oraz nauka rzetelnej pracy.
- Skuteczne porozumiewania się w różnych sytuacjach; prezentacja własnego punktu widzenia i uwzględnianie poglądów innych ludzi; poprawne posługiwanie się językiem ojczystym; przygotowanie do publicznych wystąpień.
- Efektywne współdziałanie w zespole i pracy w grupie; budowa więzi międzyludzkich; podejmowanie indywidualnych i grupowych decyzji; skuteczne działanie na gruncie zachowania obowiązujących norm.
- Rozwiązywanie problemów w twórczy sposób.
- Poszukiwanie, podporządkowanie i wykorzystanie informacji z różnych źródeł oraz efektywne posługiwanie się technologią informacyjną.
- Odnoszenie się do praktyki zdobytej wiedzy oraz tworzenie potrzebnych doświadczeń i nawyków.
- Rozwijanie sprawności umysłowych oraz osobistych zainteresowań.
- Przyswajanie sobie metod i technik negocyjnego rozwiązywania konfliktów i problemów społecznych.

Model absolwenta Społecznej Szkoły Podstawowej im. Olgierda Brzeskiego w Grzybowie

Uczeń kończący naszą szkołę dobrze funkcjonuje w swoim środowisku, w domu i w szkole. Jest pogodny, ma pozytywny, choć nie bezkrytyczny stosunek do otaczającej go rzeczywistości. Posiada umiejętność efektywnego komunikowania, współpracy oraz kontrolowania własnych emocji. Jest świadomy dziedzictwa kulturowego regionu, kraju, Europy, świata. Dbą o swoje zdrowie i sprawność fizyczną. Traktuje zdobywanie wiedzy jako podstawę własnego rozwoju. Działania zawarte w programie wychowawczo – profilaktycznym zmierzają do ukształtowania takiego modelu absolwenta, który niezależnie od indywidualnych cech osobowości, predyspozycji i talentów będzie wyposażony w zespół cech uniwersalnych, warunkujących właściwe funkcjonowanie we współczesnym świecie.

Absolwent będzie:

- **odpowiednio przygotowany do podjęcia nauki w szkole ponadpodstawowej,**
- **posiadał poczucie przynależności do najbliższego środowiska i regionu,**
- **będzie odróżniał dobro od zła,**
- **darzył szacunkiem symbole narodowe, będzie znał historię i kulturę Ojczyzny oraz regionu,**

a także będzie

- **aktywny** - posiada zainteresowania, pasje, jest twórczy, wykazuje się samodzielnością,
- **ciekawym świata** - korzysta z różnych źródeł informacji, wykorzystuje zdobytą wiedzę,
- **odpowiedzialny** - umie samodzielnie rozwiązywać problemy, podejmuje działania i przewiduje ich konsekwencje,
- **otwarty** - potrafi uważnie słuchać, rozmawiać, umie współpracować w grupie, prezentuje swój punkt widzenia i szanuje poglądy innych,
- **optymistą** - pozytywnie patrzy na świat, lubi siebie i innych,
- **tolerancyjny** - szanuje inne rasy i nacje oraz ich poglądy, jest wrażliwy na potrzeby drugiego człowieka,
- **świadomy swoich praw i praw innych ludzi** - zna swoją wartość, swoje prawa, zna i respektuje prawa innych.

Parlament Europejski i Rady (z dnia 18 grudnia 2006 r. w sprawie kompetencji kluczowych w procesie uczenia się przez całe życie (2006/962/WE)) wytypował osiem kompetencji kluczowych, które stanowią połączenie wiedzy, umiejętności i postaw uważanych za niezbędne dla potrzeb samorealizacji i rozwoju osobistego, aktywnego obywatelstwa, integracji społecznej oraz zatrudnienia, i które absolwent Społecznej Samorządowej Szkoły Podstawowej w Grzybowie nabędzie w toku edukacji. Wyróżnia się takie kompetencje, jak:

1. Porozumiewanie się w języku ojczystym - to zdolność wyrażania i interpretowania pojęć, myśli, uczuć, faktów i opinii w mowie i piśmie (rozumienie ze słuchu, mówienie, czytanie i pisanie) oraz językowej interakcji w odpowiedniej i kreatywnej formie w pełnym zakresie kontekstów społecznych i kulturowych – w edukacji i szkoleniu, pracy, domu i czasie wolnym.

2. Porozumiewanie się w językach obcych - Porozumiewanie się w obcych językach opiera się w znacznej mierze na tych samych wymiarach umiejętności, co porozumiewanie się w języku ojczystym – na zdolności do rozumienia, wyrażania i interpretowania pojęć, myśli, uczuć, faktów i opinii w mowie i piśmie (rozumienie ze słuchu, mówienie, czytanie i pisanie) w odpowiednim zakresie kontekstów społecznych i kulturalnych (w edukacji i szkoleniu, pracy, domu i czasie wolnym) w zależności od chęci lub potrzeb danej osoby. Porozumiewanie się w obcych językach wymaga również takich umiejętności, jak mediacja i rozumienie różnic kulturowych. Stopień opanowania języka przez daną osobę może być różny w przypadku czterech kompetencji językowych (rozumienie ze słuchu, mówienie, czytanie i pisanie) i poszczególnych języków oraz zależy od społecznego i kulturowego kontekstu osobistego, otoczenia oraz potrzeb lub zainteresowań danej osoby.

3. Kompetencje matematyczne i podstawowe kompetencje naukowo – techniczne - Kompetencje matematyczne obejmują umiejętność rozwijania i wykorzystywania myślenia matematycznego w celu rozwiązywania problemów wynikających z codziennych sytuacji. Istotne są zarówno proces i czynność, jak i wiedza, przy czym podstawę stanowi należyte opanowanie umiejętności liczenia. Kompetencje matematyczne obejmują – w różnym stopniu – zdolność i chęć wykorzystywania matematycznych sposobów myślenia (myślenie logiczne i przestrzenne) oraz prezentacji (wzory, modele, konstrukty, wykresy, tabele). Kompetencje naukowe odnoszą się do zdolności i chęci wykorzystywania istniejącego zasobu wiedzy i metodologii do wyjaśniania świata przyrody, w celu formułowania pytań i wyciągania wniosków opartych na dowodach. Za kompetencje techniczne uznaje się stosowanie tej wiedzy i metodologii w odpowiedzi na postrzegane potrzeby lub pragnienia ludzi. Kompetencje w zakresie nauki i techniki obejmują rozumienie zmian powodowanych przez działalność ludzką oraz odpowiedzialność poszczególnych obywateli.

4. Kompetencje informatyczne - Kompetencje informatyczne obejmują umiejętne i krytyczne wykorzystywanie technologii społeczeństwa informacyjnego (TSI) w pracy, rozrywce i porozumiewaniu się. Opierają się one na podstawowych umiejętnościach w zakresie TIK:

wykorzystywania komputerów do uzyskiwania, oceny, przechowywania, tworzenia, prezentowania i wymiany informacji oraz do porozumiewania się i uczestnictwa w sieciach współpracy za pośrednictwem Internetu.

5. Umiejętność uczenia się to zdolność konsekwentnego i wytrwałego uczenia się, organizowania własnego procesu uczenia się, w tym poprzez efektywne zarządzanie czasem i informacjami, zarówno indywidualnie, jak i w grupach. Kompetencja ta obejmuje świadomość własnego procesu uczenia się i potrzeb w tym zakresie, identyfikowanie dostępnych możliwości oraz zdolność pokonywania przeszkód w celu osiągnięcia powodzenia w uczeniu się. Kompetencja ta oznacza nabywanie, przetwarzanie i przyswajanie nowej wiedzy i umiejętności, a także poszukiwanie i korzystanie ze wskazówek. Umiejętność uczenia się pozwala osobom nabyć umiejętność korzystania z wcześniejszych doświadczeń w uczeniu się i ogólnych doświadczeń życiowych w celu wykorzystywania i stosowania wiedzy i umiejętności w różnorodnych kontekstach – w domu, w pracy, a także w edukacji i szkoleniu. Kluczowymi czynnikami w rozwinięciu tej kompetencji u danej osoby są motywacja i wiara we własne możliwości.

6. Kompetencje społeczne i obywatelskie - są to kompetencje osobowe, interpersonalne i międzykulturowe obejmujące pełny zakres zachowań przygotowujących osoby do skutecznego i konstruktywnego uczestnictwa w życiu społecznym i zawodowym, szczególnie w społeczeństwach charakteryzujących się coraz większą różnorodnością, a także rozwiązywania konfliktów w razie potrzeby. Kompetencje obywatelskie przygotowują osoby do pełnego uczestnictwa w życiu obywatelskim w oparciu o znajomość pojęć i struktur społecznych i politycznych oraz poczucie się do aktywnego i demokratycznego uczestnictwa.

7. Inicjatywność i przedsiębiorczość oznaczają zdolność osoby do wcielania pomysłów w czyn. Obejmują one kreatywność, innowacyjność i podejmowanie ryzyka, a także zdolność do planowania przedsięwzięć i prowadzenia ich dla osiągnięcia zamierzonych celów. Stanowią one wsparcie dla indywidualnych osób nie tylko w ich codziennym życiu prywatnym i społecznym, ale także w ich miejscu pracy pomagając im uzyskać świadomość kontekstu ich pracy i zdolność wykorzystywania szans; są podstawą bardziej konkretnych umiejętności i wiedzy potrzebnych tym, którzy podejmują przedsięwzięcia o charakterze społecznym lub handlowym lub w nich uczestniczą. Powinny one obejmować świadomość wartości etycznych i promować dobre zarządzanie.

8. Świadomość i ekspresja kulturalna - Docenianie znaczenia twórczego wyrażania idei, doświadczeń i uczuć za pośrednictwem szeregu środków wyrazu, w tym muzyki, sztuk teatralnych, literatury i sztuk wizualnych.¹

---

¹ https://www.ore.edu.pl/images/files/POWER/zarządzanie_oswiata/Kompetencje%20kluczowe%20-%20definicje%20i%20opis.pdf

Czynniki ryzyka i czynniki chroniące

Zachowania problemowe dzieci i młodzieży można wyjaśniać i opisywać poprzez czynniki ryzyka i czynniki chroniące. Czynniki ryzyka zwiększają prawdopodobieństwo wystąpienia takich zachowań, natomiast czynniki chroniące – zabezpieczają przed nimi. W celu przygotowania programu wychowawczo-profilaktycznego posłużono się m.in. diagnozą czynników ryzyka i czynników chroniących odpowiadająca zachowaniom się dzieci i młodzieży w Społecznej Szkole Podstawowej oraz Społecznym Gimnazjum w Grzybowie.

Diagnozę przeprowadzono na podstawie sprawozdań wychowawców, specjalistów pracujących w szkole, obserwacji dzieci i młodzieży przez cały rok szkolny oraz rozmów z wychowawcami, nauczycielami, a także rodzicami i samymi uczniami.

Głównymi problemami dzieci i młodzieży w świetle aktualnych badań edukacyjnych i doświadczeń szkoły na terenie placówki są:

- niewystarczająca wiedza dzieci na temat zdrowego odżywiania,
- problemy dotyczące zagrożenia dla procesu dojrzewania emocjonalnego,
- Oglądanie nieodpowiednich filmów i gier często przeznaczonych dla osób dorosłych,
- niska odporność na stres,
- różne formy agresywnego zachowania, często słowne,
- niska samoocena niektórych dzieci
- brak kultury osobistej używanie wulgaryzmów
- lekceważenie nauki, niepowodzenia w nauce szkolnej i związany z tym faktem brak wiary we własne siły
- duża liczba dzieci z deficytami rozwojowymi, trudnościami w nauce,
- niewielka liczba dzieci, które są izolowane,
- Przenoszenie do świata dzieci zjawisk typowych dla świata młodzieży lub dorosłych (stroje, pieniądze, kult zgrabnej sylwetki),
- rozbite rodziny –ograniczenie wpływu rodziców,
- zagrożenia współczesnego świata: cyberprzemoc,
- problemy adaptacyjne w nowym środowisku (klasy I, nowi uczniowie),

- problemy zgłaszane przez nauczycieli: instrumentalne traktowanie nauczycieli przez niektórych rodziców, duża ilość czasu spędzana przez dzieci w świetlicy, duża grupa dzieci z nadpobudliwością psychoruchową i brakiem koncentracji uwagi, trudność w poradzeniu sobie z zachowaniami rodziców –roszczeniowych, krytykujących, kontrolujących lub brak współpracy z rodzicem,, trudność w utrzymaniu dyscypliny podczas lekcji, trudność z poradzeniem sobie z dziećmi prezentującymi zachowania opozycyjno –buntownicze, częste nieprzygotowania dzieci do lekcji oraz nagminne spóźnianie.

- problemy zgłaszane przez rodziców: niereagowanie niektórych nauczycieli na zachowania agresywne uczniów, niektóre nudne i mało urozmaicone lekcje, rodzice oczekują zdecydowanej i jednoznacznej postawy nauczycieli i dyrekcji w piętnowaniu, karaniu uczniów łamiących w rażący sposób ogólnie przyjęte zasady, wnioskuje o więcej lekcji psychoedukacyjnych na temat emocji i radzenia sobie ze stresem.

Poniżej przedstawiono czynniki ryzyka i czynniki chroniące dzieci i młodzież przed zachowaniami ryzykownymi na terenie placówki:

<p>Czynniki ryzyka – sfera psychologiczna:</p> <ul style="list-style-type: none"> - nadmierna nieśmiałość, wrażliwość, - niska samoocena, -chroniczne napięcie i niepokój -niska samoocena - brak odporności na stres i problemy. - niski poziom asertywności. 	<p>Czynniki ryzyka – sfera społeczna:</p> <ul style="list-style-type: none"> - negatywna grupa rówieśnicza, - środowisko sąsiedzkie, - dostępność środków psychotropowych, - moda na zażywanie środków odurzających, palenie papierosów.
<p>Czynniki ryzyka – sfera rodzinna:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Brak wyraźnego i konsekwentnego systemu wychowawczego; - Niskie kompetencje rodziców w postępowaniu z dziećmi; - Brak rygorów i kontroli lub bardzo surowa dyscyplina, nadopiekuńczość; - Wysoki poziom konfliktów w rodzinie, niskie wsparcie ze strony 	<p>Czynniki ryzyka – środowisko szkolne:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Obecność środków odurzających w placówce; - Niski poziom wiedzy uczniów na temat środków odurzających; - Niskie kompetencje nauczycieli w zakresie rozpoznawania środków odurzających.

<p>rodziców;</p> <ul style="list-style-type: none"> - Brak lub osłabienie więzi emocjonalnej z rodziną, złe relacje pomiędzy rodzicami i dziećmi; - Zaburzenia w pełnieniu ról ojca i matki, nieobecność ojca w domu (także psychiczna); - Tolerancja rodziców wobec używania przez dzieci alkoholu lub innych substancji odurzających; - Nadużywanie alkoholu, papierosów, narkotyków przez rodziców; - Rozwód, separacja, utrata rodziców; - Brak czytelnych granic i norm; - Przyzwolenie na uczestnictwo dziecka w sferach, do których nie jest ono przygotowane emocjonalnie. 	
---	--

Czynniki chroniące dzieci i młodzież przed zachowaniami ryzykownymi:

- posiadanie zainteresowań, zamiłowań, pasji;
- pozytywny klimat szkoły;
- prospołecznie nastawiona grupa rówieśnicza;
- wymagania od uczniów odpowiedzialności i udzielania sobie wzajemnej pomocy;
- okazje do przeżycia sukcesu i rozpoznawania własnych osiągnięć;
- zdecydowany brak akceptacji przez szkołę dla przemocy,
- silna więź emocjonalna z rodzicami;
- zainteresowanie nauką szkolną;
- regularne praktyki religijne;

- poszanowanie norm, wartości, autorytetów, tradycji;
- przynależność do pozytywnej grupy.

Zadania, które będą realizowane w Społecznej Szkole Podstawowej w celu eliminowania czynników ryzykownych

Zadania główne:

- bezpieczeństwo i profilaktyka,
- zajęcia pozalekcyjne,
- imprezy ogólnoszkolne,
- promowanie zdrowego trybu życia,
- akcje charytatywne,
- pomoc psychologiczno – pedagogiczna - wsparcie pedagoga, psychologa, logopedy, zajęcia specjalistyczne,
- współpraca nauczycieli z uczniami,
- współpraca wszystkich pracowników szkoły z rodzicami,
- współpraca z instytucjami zewnętrznymi.

Zadania szczegółowe:

- wzmocnienie pozycji nieśmiałych uczniów,
- eliminowanie sytuacji generujących stres,
- poprawa kondycji psychicznej uczniów poprzez rozmowy z psychologiem szkolnym, pedagogiem,
- wzmacnianie umiejętności uczniów radzenia sobie ze stresem,
- uczenie uczniów asertywnej odmowy, uświadamianie konsekwencji płynących z przebywania w negatywnej grupie rówieśniczej,
- wsparcie niewydolnej wychowawczo rodziny,
- dostarczanie uczniom, rodzicom i nauczycielom wiedzy na temat konsekwencji zażywania środków psychotropowych.

Założenia ogólne szkolnego programu wychowawczo – profilaktycznego

Zgodnie ze wskazaniami działalność wychowawczo- profilaktyczna w naszej szkole polega na prowadzeniu działań z zakresu promocji zdrowia oraz wspomaganiu ucznia i wychowanka w jego rozwoju ukierunkowanym na osiągnięcie pełnej dojrzałości w sferze:

- **fizycznej** - ukierunkowanej na zdobycie przez ucznia i wychowanka wiedzy i umiejętności pozwalających na prowadzenie zdrowego stylu życia i podejmowania zachowań prozdrowotnych;
- **psychicznej** - ukierunkowanej na zbudowanie równowagi i harmonii psychicznej, ukształtowanie postaw sprzyjających wzmocnieniu zdrowia własnego i innych ludzi, kształtowanie środowiska sprzyjającego rozwojowi zdrowia, osiągnięcie właściwego stosunku do świata, poczucia siły, chęci do życia i witalności;
- **społecznej** - ukierunkowanej na kształtowanie postawy otwartości w życiu społecznym, opartej na umiejętności samodzielnej analizy wzorów i norm społecznych oraz ćwiczeniu umiejętności wypełniania ról społecznych;
- **aksjologicznej** - ukierunkowanej na zdobycie konstruktywnego i stabilnego systemu wartości, w tym docenienie znaczenia zdrowia oraz poczucia sensu istnienia.

Cele szkolnego programu wychowawczo – profilaktycznego

Kształcenie w szkole podstawowej stanowi fundament wykształcenia. Zadaniem szkoły jest łagodne wprowadzenie dziecka w świat wiedzy, przygotowanie do wykonywania obowiązków ucznia oraz wdrażanie do samorozwoju. Szkoła zapewnia bezpieczne warunki oraz przyjazną atmosferę do nauki, uwzględniając indywidualne możliwości i potrzeby edukacyjne ucznia. Najważniejszym celem kształcenia w szkole podstawowej jest dbałość o integralny rozwój biologiczny, poznawczy, emocjonalny, społeczny i moralny ucznia. Kształcenie w szkole podstawowej trwa osiem lat i jest podzielone na dwa etapy edukacyjne:

I etap edukacyjny obejmujący klasy I–III szkoły podstawowej – edukacja wczesnoszkolna;

II etap edukacyjny obejmujący klasy IV–VIII szkoły podstawowej.

Cele kształcenia ogólnego w szkole podstawowej według nowej podstawy programowej zostały określone w Rozporządzeniu Ministra Edukacji Narodowej z dnia 14 lutego 2017 r. (poz. 356), załącznik nr 2

1. wprowadzanie uczniów w świat wartości, w tym ofiarności, współpracy, solidarności, altruizmu, patriotyzmu i szacunku dla tradycji, wskazywanie wzorców postępowania i budowanie relacji społecznych, sprzyjających bezpiecznemu rozwojowi ucznia (rodzina, przyjaciele);
2. wzmacnianie poczucia tożsamości indywidualnej, kulturowej, narodowej, regionalnej i etnicznej;
3. formowanie u uczniów poczucia godności własnej osoby i szacunku dla godności innych osób;
4. rozwijanie kompetencji, takich jak: kreatywność, innowacyjność i przedsiębiorczość;
5. rozwijanie umiejętności krytycznego i logicznego myślenia, rozumowania, argumentowania i wnioskowania;
6. ukazywanie wartości wiedzy jako podstawy do rozwoju umiejętności;
7. rozbudzanie ciekawości poznawczej uczniów oraz motywacji do nauki;
8. wyposażenie uczniów w taki zasób wiadomości oraz kształtowanie takich umiejętności, które pozwalają w sposób bardziej dojrzały i uporządkowany zrozumieć świat;
9. wspieranie ucznia w rozpoznawaniu własnych predyspozycji i określaniu drogi dalszej edukacji;
10. wszechstronny rozwój osobowy ucznia przez pogłębianie wiedzy oraz zaspokajanie i rozbudzanie jego naturalnej ciekawości poznawczej;
11. kształtowanie postawy otwartej wobec świata i innych ludzi, aktywności w życiu społecznym oraz odpowiedzialności za zbiorowość;
12. zachęcanie do zorganizowanego i świadomego samokształcenia opartego na umiejętności przygotowania własnego warsztatu pracy;
13. ukierunkowanie ucznia ku wartościom.

Najważniejsze umiejętności rozwijane w ramach kształcenia ogólnego w szkole podstawowej to:

1. sprawne komunikowanie się w języku polskim oraz w językach obcych nowożytnych;
2. sprawne wykorzystywanie narzędzi matematyki w życiu codziennym, a także kształcenie myślenia matematycznego;
3. poszukiwanie, porządkowanie, krytyczna analiza oraz wykorzystanie informacji z różnych źródeł;
4. kreatywne rozwiązywanie problemów z różnych dziedzin ze świadomym wykorzystaniem metod i narzędzi wywodzących się z informatyki, w tym programowanie;
5. rozwiązywanie problemów, również z wykorzystaniem technik mediacyjnych;
6. praca w zespole i społeczna aktywność;

7. aktywny udział w życiu kulturalnym szkoły, środowiska lokalnego oraz kraju.

Wartości wychowawcze określone w programach przedmiotów nauczania

Edukacja prozdrowotna

- Rozbudzanie zainteresowania dziecka własnym zdrowiem i rozwojem psychofizycznym,
- Przygotowanie uczniów do okresu dojrzewania,
- Systematyczne rozwijanie umiejętności i utrwalanie nawyków troski o higienę swojego ciała, ubioru i estetykę otoczenia,
- Realizacja profilaktyki uzależnień,
- Kształtowanie pozytywnych postaw wobec potrzeb osób niepełnosprawnych, chorych, starszych
- Radzenie sobie w trudnych sytuacjach (np. stłuczenia) –pierwsza pomoc w niektórych urazach.

Edukacja ekologiczna

- Angażowanie uczniów w sprawy ochrony przyrody,
- Rozumienie znaczenia zależności między środowiskiem a zdrowiem człowieka,
- Dostrzeganie przyczyn degradacji środowiska,
- Kształtowanie nawyków estetyki własnego otoczenia.

Edukacja czytelnicza i medialna

- Inspirowanie indywidualnej twórczości i działań,
- Rozwijanie zainteresowań literackich poprzez kontakt z utworami literackimi (konkursy czytelnicze, lekcje biblioteczne),
- Umiejętność dokonywania wyboru pozytywnych wartości przekazywanych przez media,
- Kształcenie umiejętności samodzielnego korzystania ze zbiorów bibliotecznych.

Wychowanie do życia w rodzinie

- Rozumienie znaczenia rodziny w życiu człowieka i swojej w niej roli,
- Rozumienie znaczenia dbania o wzajemny szacunek w rodzinie, klasie, społeczności szkolnej i pozaszkolnej,
- Uczenie się miłości do siebie i innych; wyrażanie uczuć, asertywność,
- Rozwiązywanie problemów i pokonywanie trudności okresu dojrzewania,
- Poznawanie i rozumienie swojej psychiki; reakcji, zachowań, postaw.

Edukacja regionalna

- Budowanie poczucia przynależności do własnego regionu,
- Rozwijanie więzi uczuciowej ze swoją miejscowością i postaw patriotyzmu lokalnego,
- Ukazywanie pozytywnych walorów własnego regionu, osoby zasłużone dla regionu,
- Poznanie instytucji użyteczności publicznej na terenie naszego miasta.

Wychowanie patriotyczne i obywatelskie

- Kształtowanie uczucia szacunku do kultury i tradycji polskich,
- Wprowadzenie dzieci w aktualne wydarzenia życia społecznego regionu i kraju,
- Wykazywanie się poprawnym zachowaniem w czasie uroczystości szkolnych i państwowych oraz w miejscach pamięci narodowej,
- Kształtowanie uczuć szacunku ludziom pracy; wskazywanie na postawy godne naśladowania,
- Rozwijanie i wykazywanie szacunku wielkim Polakom (artystom, uczonym, politykom, olimpijczykom).

Uczestnicy szkolnego programu wychowawczo – profilaktycznego Społecznej Szkoły Podstawowej im. Olgierda Brzeskiego w Grzybowie

Współodpowiedzialni za wszechstronny rozwój osobowości ucznia są wszyscy uczestnicy programu.

Dyrektor:

- dba o prawidłowe funkcjonowanie szkoły, o poziom pracy wychowawczej i opiekuńczej szkoły, o kształtowanie twórczej atmosfery pracy w szkole;
- wspiera finansowo i organizuje działania profilaktyczne w środowisku szkolnym;
- stwarza warunki do prawidłowej realizacji Konwencji Praw Dziecka oraz umożliwia uczniom podtrzymanie poczucia tożsamości narodowej, etnicznej i religijnej;
- czuwa nad realizowaniem przez uczniów obowiązku szkolnego;
- dba o zapewnienie bezpieczeństwa na terenie szkoły.

Pedagog, logopeda szkolny, psycholog szkolny:

- prowadzą badania i działania diagnostyczne uczniów, w tym diagnozują indywidualne potrzeby rozwojowe i edukacyjne oraz możliwości psychofizyczne uczniów w celu określenia przyczyn niepowodzeń edukacyjnych oraz wspierania mocnych stron uczniów;
- diagnozują sytuacje wychowawcze w szkole w celu rozwiązywania problemów wychowawczych oraz wspierania rozwoju uczniów;
- udzielają pomocy psychologiczno-pedagogicznej w formach odpowiednich do rozpoznanych potrzeb;
- podejmują działania z zakresu profilaktyki uzależnień i innych problemów dzieci;
- minimalizują skutki zaburzeń rozwojowych, zapobiegają zaburzeniom zachowania oraz inicjują różne formy pomocy w środowisku szkolnym i pozaszkolnym uczniów;
- inicjują i prowadzą działania mediacyjne i interwencyjne w sytuacjach kryzysowych;

- pomagają rodzicom i nauczycielom w rozpoznawaniu i rozwijaniu indywidualnych możliwości, predyspozycji i uzdolnień uczniów;
- wspierają nauczycieli i innych specjalistów w udzielaniu pomocy psychologiczno-pedagogicznej,
- doskonalą się w zakresie wychowania i profilaktyki.

Wychowawcy klas:

- dbają o poczucie bezpieczeństwa i akceptacji ucznia w klasie;
- wspierają rozwój uczniów i usamodzielnianie się;
- prowadzą dokumentację nauczania;
- opracowują i realizują Program Wychowawczo-Profilaktyczny;
- koordynują pracę wychowawczo - profilaktyczną w zespole klasowym;
- dokonują rozpoznania sytuacji rodzinnej i osobistej ucznia;
- podejmują działania w przypadkach przemocy wobec niego, zaniedbań opiekuńczych, ujawnionych nałogów;
- wnioskuje o objęcie pomocą psychologiczno - pedagogiczną uczniów o specjalnych potrzebach edukacyjnych;
- informują rodziców o proponowanych formach pomocy psychologiczno-pedagogicznej;
- integrują i kierują zespołem klasowym;
- wykorzystują potencjał grupy do wspierania jej członków, oceniają zachowania uczniów;
- wdrażają do samooceny postępów w zachowaniu, nadzorują realizację obowiązku szkolnego;
- promują osiągnięcia klasy i pojedynczych uczniów;
- inspirują pracę zespołową w klasie, przydzielają zespołom zadania na rzecz klasy, szkoły i środowiska oraz wspólnie oceniają stopień ich realizacji;
- współdziałają z nauczycielami uczącymi w klasie;
- współpracują z rodzicami; włączają rodziców w sprawy programowe i organizacyjne klasy;
- współpracują z dyrekcją szkoły, pedagogiem, psychologiem i pielęgniarką;
- współdziałają z instytucjami pracującymi na rzecz dziecka, policją, poradnią psychologiczno - pedagogiczną, sądem rodzinnym.

Nauczyciele:

- oddziałują wychowawczo na uczniów niezależnie od przypisanych im funkcji dydaktycznych;
- odpowiadają za życie, zdrowie i bezpieczeństwo dzieci podczas pobytu w szkole, podczas wyjazdów i wyjazdów szkolnych;
- udzielają pomocy w przezwyciężaniu niepowodzeń szkolnych w oparciu o rozpoznane potrzeby uczniów, informują o potrzebach związanych z problemami w nauce oraz o przejawianych zdolnościach;
- wspierają swoją postawą i działaniami pedagogicznymi rozwój psychofizyczny uczniów, ich zdolności i zainteresowania;
- inspirują uczniów do twórczych poszukiwań, aktywności i samodzielności;
- kształcą i wychowują dzieci w duchu patriotyzmu;
- reagują na przejawy nietolerancji, dyskryminacji i innych negatywnych zachowań;
- dążą w swojej pracy do integracji zespołu klasowego, angażując w życie klasy wszystkich uczniów;
- wspólnie z pedagogiem i psychologiem zabiegają o różne formy pomocy wychowawczej i materialnej dla uczniów, dostosowują wymagania edukacyjne do specyficznych potrzeb ucznia;
- współtworzą atmosferę życzliwości i zrozumienia, budzą szacunek swoją wiedzą, kompetencją i postawą;
- proponują uczniom pozytywne formy wypoczynku dostępne w szkole i poza nią;
- realizują w toku pracy wychowawczej treści i cele programu wychowawczo-profilaktycznego szkoły.

Rodzice:

- mają prawo do wychowania zgodnie z własnymi przekonaniami religijnymi i moralnymi, jeśli nie są one w sprzeczności z prawami dziecka;
- znają i akceptują program wychowawczo- profilaktyczny proponowany przez szkołę;
- wspierają dziecko we wszystkich jego poczynaniach i zapewniają mu poczucie bezpieczeństwa;
- wspierają wychowawców i nauczycieli w podejmowanych przez nich działaniach, służą wiedzą, doświadczeniem i pomocą;
- aktywnie uczestniczą w życiu szkoły;
- są odpowiedzialni za wyposażenie dziecka w niezbędne pomoce służące do realizacji pracy na zajęciach lekcyjnych;
- dbają o właściwą formę spędzania czasu wolnego przez dzieci (np. czuwają nad bezpiecznym korzystaniem z Internetu).

Uczniowie, Samorząd Uczniowski:

- przestrzegają regulaminu szkoły;
- współorganizują imprezy i akcje szkolne;
- znają i przestrzegają norm zachowania obowiązujących członków społeczności szkolnej;
- akceptują innych uczniów i szanują ich prawa, wydają opinie w przypadku przyznawanych kar zgodnie ze Statutem Szkoły;
- współtworzą społeczność szkolną i wykorzystują swe prawo do samorządności;
- kierują swym rozwojem i stają się coraz bardziej samodzielni;
- prowadzą zdrowy tryb życia dbają o swoje środowisko;
- mają szacunek do kultury, języka i tradycji narodowej;
- uczestniczą w opiniowaniu dokumentów szkolnych (Statut Szkoły, Szkolny Program Wychowawczo-Profilaktyczny).

Środowisko lokalne: - pomoc w oddziaływaniach profilaktycznych i wychowawczych:

- Wiejskie Stowarzyszenie Edukacyjno – Kulturalno – Turystyczne „Szansa” w Grzybowie;
- Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna we Wrześni;
- Sąd Rejonowy III Wydział Rodzinny i Nieletnich we Wrześni;
- Komenda Powiatowa Policji we Wrześni;
- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych we Wrześni;
- Ośrodek Pomocy Społecznej we Wrześni;
- Biblioteka Publiczna Miasta i Gminy Września;
- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie we Wrześni;
- Urząd Miasta i Gminy Września/ Wydział Oświaty, Kultury i Sportu;
- Parafia w Grzybowie pw. św. Michała Archanioła;
- Rezerwat Archeologiczny Gród w Grzybowie;
- Rady Sołeckie okolicznych wsi.

Formy realizacji zadań zawartych w szkolnym programie wychowawczo – profilaktycznego Społecznej Samorządowej Szkoły Podstawowej im. Olgierda Brzeskiego w Grzybowie

Wychowawcy, nauczyciele i specjaliści szkolni przeprowadzając lekcje obowiązkowe i pozalekcyjne mają do dyspozycji wiele metod i form pracy dydaktycznej. **Formy realizacji zadań podczas zajęć będą wybierane przez pedagoga zgodnie z tematem lekcji, jej celami, predyspozycjami uczniów, a także ich zainteresowaniami.** Poniżej przedstawiono metody pracy dydaktycznej do wykorzystania do pracy z uczniem:

- **Metody podające** (wykład; pogadanka; opowiadanie; opis; prelekcja; anegdota; odczyt; objaśnienie lub wyjaśnienie);
- **Metody problemowe** (wykład problemowy, konwersatoryjny; klasyczna metoda problemowa; sytuacje zadaniowe, rzeczywiste);
- **Metody aktywizujące** (metoda projektów, przypadków,; metoda sytuacyjna; inscenizacja; drama; odgrywanie ról; gry dydaktyczne: symulacyjne, decyzyjne, psychologiczne; dyskusja dydaktyczna: związana z wykładem, wielokrotna, okrągłego stołu, burza mózgów, panelowa, meta plan/cicha dyskusja; mapa pojęciowa; drzewko decyzyjne);
- **Metody eksponujące** (film; sztuka teatralna; ekspozycja; pokaz połączony z przeżyciem);
- **Metody programowane** (z użyciem komputera; z użyciem podręcznika programowanego, z użyciem książki);
- **Metody praktyczne** (pokaz; warsztaty; ćwiczenia przedmiotowe; ćwiczenia laboratoryjne; ćwiczenia produkcyjne; metoda projektów; metoda przewodniego tekstu).

Realizacja zadań ujętych w programie wychowawczo - profilaktycznym będzie prowadzona także poprzez:

- udział w uroczystościach ogólnoszkolnych, religijnych, o charakterze sportowych,
- wyjście do kina, teatru, muzeum, biblioteki,
- udział w imprezach organizowanych przez ośrodki kultury,
- uczestnictwo w uroczystościach upamiętniających ważne wydarzenia historyczne,
- udział w uroczystościach lokalnych, gminnych, powiatowych,
- zabawy, konkursy szkolne, konkursy poza szkolne,

- udział w olimpiadach sportowych, przeglądach artystycznych,
- włączenie się w przygotowywanie corocznego imprez związanych z Grodziskiem w Grzybowie, a także w okolicznych wsiach, w Kościele w Grzybowie,
- wycieczki klasowe, szkolne, wycieczki rowerowe, krajoznawcze
- prowadzenie gazetek informacyjnych na terenie szkoły,
- udział w kampaniach profilaktycznych np. „Zachowaj Trzeźwy Umysł”, „Dziecko w sieci”,
- profilaktyczne lekcje wychowawcze,
- wolontariat szkolny;
- koła zainteresowań,
- zebrania, wywiadówki z rodzicami,
- kontrolowanie obowiązku szkolnego, monitorowanie sukcesów i trudności uczniów,
- dyżury nauczycieli podczas przerw szkolnych,
- przestrzeganie praw i obowiązków uczniów.

Treści wychowawczo – profilaktyczne realizowane z Społecznej Samorządowej Szkoły Podstawowej im. Olgierda Brzeskiego w Grzybowie z uwzględnieniem sfery fizycznej, psychicznej, społecznej, aksjologicznej

Tabela nr 1. Treści wychowawczo-profilaktyczne do realizacji w klasach I–III

OBSZAR - SFERA	ZADANIA
<p>Zdrowie – edukacja zdrowotna</p> <p>-</p> <p>Sfera fizyczna</p>	<ul style="list-style-type: none"> • zapoznanie z podstawowymi zasadami dbałości o zdrowie własne i innych, kształtowanie umiejętności kreowania środowiska sprzyjającego zdrowemu stylowi życia; • zapoznanie z zasadami zdrowego, racjonalnego odżywiania się, higieny osobistej i aktywności fizycznej; • przygotowanie do podejmowania działań mających na celu zdrowy styl życia w aspekcie fizycznym i psychicznym; • kształtowanie postawy odpowiedzialności za własne zdrowie; • rozwijanie umiejętności podejmowania działań na rzecz ochrony przyrody w swoim środowisku; • kształtowanie umiejętności analizy zjawisk przyrodniczych, rozumowania przyczynowo-skutkowego; • uświadomienie wpływu przyrody nieożywionej na życie ludzi, zwierząt i roślin; • kształtowanie wytrwałości w działaniu i dążeniu do celu, umiejętności adekwatnego zachowania się w sytuacjach zwycięstwa i porażki.
<p>Relacje – kształtowanie postaw społecznych</p> <p>-</p>	<ul style="list-style-type: none"> • kształtowanie podstawowych umiejętności komunikacyjnych; • rozwijanie umiejętności formułowania prostych wniosków na podstawie obserwacji i własnych doświadczeń; • kształtowanie umiejętności przestrzegania obowiązujących reguł; • kształtowanie umiejętności nawiązywania i podtrzymywania relacji z rówieśnikami, rozpoznawania ich potrzeb, zgodnej współpracy z innymi, z zachowaniem obowiązujących norm i reguł kultury osobistej; • przygotowanie do sprawiedliwego i uczciwego oceniania zachowania własnego i innych ludzi;

Sfera społeczna	<ul style="list-style-type: none"> • zapoznanie z podstawowymi prawami i obowiązkami wynikającymi z roli ucznia oraz członka szkolnej społeczności, rodziny i kraju; • rozwijanie empatii, umiejętności podejmowania działań mających na celu pomoc słabszym i potrzebującym, umiejętności rozwiązywania konfliktów i sporów.
Kultura – wartości, normy, wzory zachowań - sfera aksjologiczna	<ul style="list-style-type: none"> • kształtowanie umiejętności właściwego komunikowania się w różnych sytuacjach społecznych, dbałość o język i kulturę wypowiedzenia się; • kształtowanie umiejętności analizy prostych sytuacji wychowawczych, odróżniania dobra od zła • kształtowanie gotowości do uczestnictwa w kulturze, poszanowania tradycji i kultury własnego narodu, a także poszanowania innych kultur i tradycji, określanie swojej przynależności kulturowej poprzez kontakt z wybranymi dziełami sztuki, zabytkami i tradycją w środowisku rodzinnym, szkolnym i lokalnym, uczestniczenie w życiu kulturalnym środowiska rodzinnego, szkolnego, lokalnego oraz wydarzeniach organizowanych przez najbliższą społeczność; • kształtowanie wrażliwości estetycznej poprzez kontakt z dziełami literackimi i wytworami kultury, zapoznanie z wybranymi dziełami architektury i sztuk plastycznych należących do polskiego i europejskiego dziedzictwa kultury, wyzwalanie potrzeby kontaktu z literaturą i sztuką dla dzieci; • kształtowanie postaw wyrażających szacunek dla ludzi, niezależnie od religii, statusu materialnego, wieku, wyglądu, poziomu rozwoju intelektualnego i fizycznego oraz respektowanie ich praw, podejmowanie działań w celu zapobiegania dyskryminacji; • inspirowanie do podejmowania aktywności i inicjatyw oraz pracy zespołowej, wspomaganie działań służących kształtowaniu własnego wizerunku i otoczenia; • przygotowanie do radzenia sobie w sytuacjach codziennych wymagających umiejętności praktycznych, budzenie szacunku dla pracy ludzi różnych zawodów; • przygotowanie do podejmowania działań mających na celu identyfikowanie i rozwijanie własnych zainteresowań; • wstępne kształtowanie postaw wyrażających szacunek do symboli i tradycji narodowych oraz tradycji związanych z rodziną, szkołą i społecznością lokalną; • kształtowanie umiejętności wyrażania własnych emocji w różnych formach ekspresji; • kształtowanie poczucia własnej wartości dziecka, podtrzymywanie ciekawości poznawczej, rozwijanie kreatywności

	<p>i przedsiębiorczości oraz brania odpowiedzialności za swoje decyzje i działania;</p> <ul style="list-style-type: none"> kształtowanie świadomości odmienności osób niepełnosprawnych, innej narodowości, wyznania, tradycji kulturowej oraz ich praw.
<p>Bezpieczeństwo – profilaktyka zachowań ryzykownych (problemowych)</p> <p>-</p> <p>sfera psychiczna</p>	<ul style="list-style-type: none"> zapoznanie z podstawowymi zasadami bezpieczeństwa w różnych sytuacjach życiowych, kształtowanie właściwego zachowania się w sytuacji zagrożenia życia i zdrowia oraz sytuacjach nadzwyczajnych; kształtowanie umiejętności wyszukiwania, porządkowania i wykorzystywania informacji z różnych źródeł, korzystania z technologii informacyjno-komunikacyjnych, kształtowanie świadomości negatywnego wpływu pracy przy komputerze na zdrowie i kontakty społeczne oraz niebezpieczeństw wynikających z anonimowości kontaktów, respektowanie ograniczeń dotyczących korzystania z komputera, Internetu i multimediiów; przygotowanie do bezpiecznego i rozsądnego korzystania z narzędzi i urządzeń technicznych, bezpiecznego organizowania zajęć ruchowych i poruszania się po drogach; przygotowanie do bezpiecznego korzystania ze środków komunikacji, zapobiegania i przeciwdziałania sytuacjom problemowym; kształtowanie umiejętności utrzymywania ładu i porządku wokół siebie, w miejscu nauki i zabawy.

Tabela nr 2. Treści wychowawczo-profilaktyczne do realizacji w klasie IV

OBSZAR - SFERA	ZADANIA	Przedmioty, na których realizowane będą zadania
<p>Zdrowie – edukacja zdrowotna</p> <p>-</p> <p>sfera fizyczna</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Nabycie podstawowej wiedzy na temat stresu. • Inspirowanie młodzieży do myślenia o własnej motywacji do działania. • Nabywanie umiejętności gromadzenia i porządkowania wiedzy o sobie. • Kształtowanie postaw otwartych na poszukiwanie pomocy oraz porady, kiedy zaczynają się trudności i kiedy wybór jest ważny i trudny. • Kształtowanie postaw prozdrowotnych poprzez promowanie aktywnego i zdrowego stylu życia. 	<p>lekcje wychowawcze zajęcia z pedagogiem, psychologiem, wszystkie przedmioty nauczania</p>
<p>Relacje – kształtowanie postaw społecznych</p> <p>-</p> <p>sfera społeczna</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Kształtowanie umiejętności właściwej komunikacji, stanowiącej podstawę współdziałania. • Kształtowanie umiejętności asertywnego wyrażania własnych potrzeb. • Rozwijanie wrażliwości na potrzeby i trudności innych ludzi. • Kształtowanie postawy szacunku i zrozumienia wobec innych osób. • Rozwijanie zdolności do inicjowania i podtrzymywania znaczących głębszych relacji. • Budowanie atmosfery wzajemnego szacunku w społeczności szkolnej. 	<p>lekcje wychowawcze zajęcia z pedagogiem, psychologiem, zajęcia pozalekcyjne, wszystkie przedmioty nauczania</p>
<p>Kultura – wartości, normy wzory zachowań</p> <p>-</p> <p>sfera</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Uwrażliwianie na kwestie moralne, np. mówienia prawdy, sprawiedliwego traktowania. • Kształtowanie pozytywnego stosunku do procesu kształcenia. • Kształtowanie potrzeby uczestnictwa w kulturze. 	<p>lekcje wychowawcze zajęcia z pedagogiem, psychologiem, zajęcia pozalekcyjne, historii.</p>

aksjologiczna		
Bezpieczeństwo – profilaktyka zachowań ryzykownych (problemowych) - sfera psychiczna	<ul style="list-style-type: none"> • Redukowanie agresywnych zachowań poprzez uczenie sposobów rozwiązywania problemów. • Budowanie atmosfery otwartości i przyzwolenia na dyskusję. • Uświadamianie zagrożeń wynikających z korzystania z nowoczesnych technologii informacyjnych. • Zwiększanie wiedzy na temat środków uzależniających i zagrożeń z nimi związanych. • Rozwijanie umiejętności troski o własne bezpieczeństwo. 	lekcje wychowawcze zajęcia z pedagogiem, psychologiem, zajęcia pozalekcyjne, wszystkie przedmioty nauczania

Tabela nr 3. Treści wychowawczo-profilaktyczne do realizacji w klasie V

OBSZAR - SFERA	ZADANIA	Przedmioty, na których realizowane będą zadania
Zdrowie – edukacja zdrowotna - sfera fizyczna	<ul style="list-style-type: none"> • Zachęcanie uczniów do pracy nad własną motywacją oraz analizą czynników, które ich demotywują. • Kształtowanie umiejętności podejmowania i realizacji zachowań prozdrowotnych. • Prezentowanie sposobów pokonywania własnych słabości oraz akceptowania ograniczeń i niedoskonałości. 	lekcje wychowawcze zajęcia z pedagogiem, psychologiem, zajęcia pozalekcyjne, wszystkie przedmioty nauczania
Relacje – kształtowanie postaw społecznych - sfera społeczna	<ul style="list-style-type: none"> • Kształtowanie umiejętności właściwej komunikacji, stanowiącej podstawę współdziałania. • Kształtowanie umiejętności asertywnego wyrażania własnych potrzeb. • Rozwijanie wrażliwości na potrzeby i trudności innych ludzi. • Kształtowanie postawy szacunku i zrozumienia wobec innych osób. • Rozwijanie zdolności do inicjowania i podtrzymywania znaczących głębszych relacji. • Budowanie atmosfery wzajemnego szacunku w społeczności szkolnej. 	lekcje wychowawcze zajęcia z pedagogiem, psychologiem, zajęcia pozalekcyjne, wszystkie przedmioty nauczania
Kultura – wartości, normy wzory zachowań - sfera aksjologiczna	<ul style="list-style-type: none"> • Zapoznanie z rolą zainteresowań w życiu człowieka. • Uwrażliwianie na kwestie moralne, np. mówienia prawdy, sprawiedliwego traktowania. • Kształtowanie pozytywnego stosunku do procesu kształcenia. • Kształtowanie potrzeby uczestnictwa w kulturze. 	lekcje wychowawcze zajęcia z pedagogiem, psychologiem, zajęcia pozalekcyjne, wszystkie przedmioty nauczania

<p>Bezpieczeństwo – profilaktyka zachowań ryzykownych (problemowych)</p> <p>-</p> <p>sfera psychiczna</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Redukowanie agresywnych zachowań poprzez uczenie sposobów rozwiązywania problemów. • Budowanie atmosfery otwartości i przyzwolenia na dyskusję. • Uświadamianie zagrożeń wynikających z korzystania z nowoczesnych technologii informacyjnych. • Zwiększanie wiedzy na temat środków uzależniających i zagrożeń z nimi związanych. • Rozwijanie umiejętności troski o własne bezpieczeństwo w relacjach z innymi 	<p>lekcje wychowawcze zajęcia z pedagogiem, psychologiem, zajęcia pozalekcyjne, wszystkie przedmioty nauczania</p>
---	--	--

Tabela nr 4. Treści wychowawczo-profilaktyczne do realizacji w klasie VI

OBSZAR - SFERA	ZADANIA	Przedmioty, na których realizowane będą zadania
Zdrowie – edukacja zdrowotna - sfera fizyczna	<ul style="list-style-type: none"> • Kształtowanie umiejętności rozpoznawania własnych cech osobowości. • Kształtowanie konstruktywnego obrazu własnej osoby, np. świadomości mocnych i słabych stron. • Rozwijanie właściwej postawy wobec zdrowia i życia jako najważniejszych wartości. • Doskonalenie i wzmacnianie zdrowia fizycznego. 	lekcje wychowawcze zajęcia z pedagogiem, psychologiem, zajęcia pozalekcyjne, wszystkie przedmioty nauczania
Relacje – kształtowanie postaw społecznych - sfera społeczna	<ul style="list-style-type: none"> • Kształtowanie umiejętności współpracy w dążeniu do osiągnięcia celu. • Uważliwanie na różne obszary ludzkich problemów i potrzeb poprzez krzewienie potrzeby udzielania pomocy (wolontariat). • Rozwijanie umiejętności komunikacyjnych: wyrażanie własnych opinii, przekonań i poglądów. • Rozwijanie świadomości roli i wartości rodziny w życiu człowieka. 	lekcje wychowawcze zajęcia z pedagogiem, psychologiem, zajęcia pozalekcyjne, wszystkie przedmioty nauczania
Kultura – wartości, normy wzory zachowań - sfera aksjologiczna	<ul style="list-style-type: none"> • Rozwijanie samorządności. • Rozwój zainteresowań, poszerzenie autonomii i samodzielności • Rozwijanie umiejętności krytycznego myślenia w kontekście analizy wpływów rówieśników i mediów na zachowanie. • Dokonywanie analizy postaw, wartości, norm społecznych, przekonań i czynników które na nie wpływają. 	lekcje wychowawcze zajęcia z pedagogiem, psychologiem, zajęcia pozalekcyjne, wszystkie przedmioty nauczania

	<ul style="list-style-type: none"> • Rozwijanie szacunku dla kultury i dorobku narodowego. 	
Bezpieczeństwo – profilaktyka zachowań ryzykownych (problemowych) - sfera psychiczna	<ul style="list-style-type: none"> • Dostarczanie wiedzy na temat osób i instytucji świadczących pomoc w trudnych sytuacjach. • Budowanie atmosfery wsparcia i zrozumienia w sytuacji problemowej oraz promowanie rzetelnej wiedzy mającej na celu zredukowanie lęku. • Rozwijanie umiejętności radzenia sobie z własnymi negatywnymi emocjami oraz z zachowaniami agresywnymi. • Kształtowanie przekonań dotyczących znaczenia posiadanych informacji, których wykorzystanie pomaga w redukowaniu lęku w sytuacjach kryzysowych. • Rozwijanie świadomości dotyczącej prawa do prywatności, w tym do ochrony danych osobowych oraz ograniczonego zaufania do osób poznanych w sieci. 	lekcje wychowawcze zajęcia z pedagogiem, psychologiem, zajęcia pozalekcyjne, wszystkie przedmioty nauczania

Tabela nr 5. Treści wychowawczo-profilaktyczne do realizacji w klasie VII

OBSZAR - SFERA	ZADANIA	Przedmioty, na których realizowane będą zadania
<p>Zdrowie – edukacja zdrowotna</p> <p>- sfera fizyczna</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Kształtowanie postawy proaktywnej, w której uczeń przejmuje inicjatywę, ale też odpowiedzialności za swoje działania, decyzje. • Kształtowanie umiejętności świadomego wyznaczania sobie konkretnych celów. • Rozwijanie umiejętności hierarchizacji zadań. • Podnoszenie poczucia własnej wartości poprzez określanie osobistego potencjału. • Kształtowanie świadomości własnego ciała z uwzględnieniem zmian fizycznych i psychicznych w okresie dojrzewania. 	<p>lekcje wychowawcze zajęcia z pedagogiem, psychologiem, zajęcia pozalekcyjne, wszystkie przedmioty nauczania</p>
<p>Relacje – kształtowanie postaw społecznych</p> <p>- sfera społeczna</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Kształtowanie umiejętności wchodzenia w interakcje z ludźmi w sposób zapewniający zadowolenie obydwu stron. • Kształtowanie umiejętności szukania inspiracji, rozwijanie własnej kreatywności. • Rozwijanie odpowiedzialności za siebie i innych (wolontariat). 	<p>lekcje wychowawcze zajęcia z pedagogiem, psychologiem, zajęcia pozalekcyjne, wszystkie przedmioty nauczania</p>

<p>Kultura – wartości, normy wzory zachowań</p> <p>-</p> <p>sfera aksjologiczna</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Popularyzowanie alternatywnych form spędzania czasu wolnego. • Rozwijanie pozytywnego stosunku do procesu kształcenia i samokształcenia, zaangażowania w zdobywanie wiedzy i umiejętności. • Rozwijanie takich cech jak: pracowitość, odpowiedzialność, prawdomówność, rzetelność i wytrwałość. • Umacnianie więzi ze społecznością lokalną. 	<p>lekcje wychowawcze zajęcia z pedagogiem, psychologiem, zajęcia pozalekcyjne, wszystkie przedmioty nauczania</p>
<p>Bezpieczeństwo – profilaktyka zachowań ryzykownych (problemowych)</p> <p>-</p> <p>sfera psychiczna</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Rozwijanie umiejętności reagowania w sytuacjach kryzysowych, niesienia pomocy dotkniętym nimi osobom oraz minimalizowania ich negatywnych skutków. • Rozwijanie umiejętności lepszego rozumienia siebie poprzez poszukiwanie i udzielanie odpowiedzi na pytania: Kim jestem? Jakie są moje cele i zadania życiowe? • Rozwijanie postaw opartych na odpowiedzialności za dokonywane wybory i postępowanie. • Dostarczenie wiedzy z zakresu prawa dotyczącego postępowania w sprawach nieletnich. • Przeciwdziałanie ryzykownym zachowaniom seksualnym. 	<p>lekcje wychowawcze zajęcia z pedagogiem, psychologiem, zajęcia pozalekcyjne, wszystkie przedmioty nauczania</p>

Tabela nr 6. Treści wychowawczo-profilaktyczne do realizacji w klasie VIII

OBSZAR - SFERA	ZADANIA	Przedmioty, na których realizowane będą zadania
<p>Zdrowie – edukacja zdrowotna</p> <p>- sfera fizyczna</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Kształtowanie postawy uczniów nastawionej na rozwiązania – charakteryzującej się samoświadomością, wyobraźnią, kreatywnością. • Kształtowanie umiejętności wyznaczania sobie celów krótko- i długoterminowych. • Rozwijanie umiejętności ustalania priorytetów, uwzględniając kryteria ważności i pilności. • Rozwijanie umiejętności oceny własnych możliwości. • Kształtowanie świadomości dotyczącej wykorzystania ruchu w życiu człowieka jako skutecznego sposobu dbania o zdrowie psychiczne. 	<p>lekcje wychowawcze zajęcia z pedagogiem, psychologiem, zajęcia pozalekcyjne, wszystkie przedmioty nauczania</p>
<p>Relacje – kształtowanie postaw społecznych</p> <p>- sfera społeczna</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Rozwijanie umiejętności poszukiwania takich rozwiązań, które stwarzają korzyści dla obydwu stron. • Rozwijanie umiejętności dostrzegania pozytywnych aspektów działania zespołowego poprzez docenienie różnic zdań i wiedzy, doświadczeń, specjalizacji, kompetencji. • Rozwijanie potrzeby ciągłego doskonalenia siebie jako jednostki, członka rodziny i społeczeństwa. 	<p>lekcje wychowawcze zajęcia z pedagogiem, psychologiem, zajęcia pozalekcyjne, wszystkie przedmioty nauczania</p>
<p>Kultura – wartości, normy wzory zachowań</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Popularyzowanie wiedzy o różnicach kulturowych oraz rozwijanie umiejętności korzystania z niej w kontakcie z przedstawicielami innych narodowości. 	<p>lekcje wychowawcze zajęcia z pedagogiem, psychologiem,</p>

<p>- sfera aksjologiczna</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Popularyzowanie wiedzy i rozwijanie świadomości na temat zasad humanitaryzmu. • Rozwijanie poczucia odpowiedzialności społecznej poprzez podejmowanie działań na rzecz lokalnej społeczności. 	<p>zajęcia pozalekcyjne, wszystkie przedmioty nauczania</p>
<p>Bezpieczeństwo – profilaktyka zachowań ryzykownych (problemowych)</p> <p>- sfera psychiczna</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Propagowanie wiedzy na temat prawnych i moralnych skutków posiadania, zażywania i rozprowadzania środków psychoaktywnych. • Rozwijanie umiejętności wykorzystywania elementów negocjacji i mediacji w sytuacji rozwiązywania konfliktów. • Rozwijanie umiejętności podejmowania działań zgodnych ze zweryfikowanymi źródłami wiedzy. • Utrwalanie umiejętności oceny konsekwencji podejmowanych działań dla siebie i dla innych – określanie alternatywnych rozwiązań problemu. • Rozwijanie umiejętności prowadzenia rozmowy w sytuacji konfliktu – podstawy negocjacji i mediacji. 	<p>lekcje wychowawcze zajęcia z pedagogiem, psychologiem, zajęcia pozalekcyjne, wszystkie przedmioty nauczania</p>

Ewaluacja

W ustaleniu czy realizowany program przynosi oczekiwane efekty, niezbędna jest jego ewaluacja. Należy więc kontrolować zarówno przebieg procesu, jak i osiągnięte wyniki. W tym celu w trakcie trwania roku szkolnego należy monitorować program wychowawczo - profilaktyczny wśród uczniów, rodziców i nauczycieli. Ewaluację wyników należy przeprowadzić pod koniec każdego etapu edukacyjnego.

Narzędzia ewaluacji:

- Sprawozdania wychowawców z realizacji Programów Wychowawczo-Profilaktycznych klas po etapie edukacyjnym;
- Sprawozdanie planu pracy pedagoga szkolnego, logopedy, psychologa szkolnego;
- Analiza trudności wychowawczych, problemów szkolno-środowiskowych i profilaktycznych przeprowadzona przez Pedagogę i Psychologa szkolnego, na podstawie danych zebranych od nauczycieli, wychowawców klas, rodziców i uczniów.
- Analiza dokumentów;
- Obserwacje uczniów w różnych sytuacjach szkolnych;
- Wywiady z uczniami, rodzicami i nauczycielami.

Ustalenia końcowe

Za realizację Programu Wychowawczo-Profilaktycznego szkoły odpowiedzialni są wszyscy pracownicy szkoły. Dyrektor Szkoły czuwa nad prawidłowością jego realizacji.

Program Wychowawczo-Profilaktyczny Społecznej Szkoły Podstawowej w Grzybowie jest otwarty, może być modyfikowany w trakcie realizacji.

Program ten podlega monitorowaniu i ewaluacji.

Program Wychowawczo - Profilaktyczny Społecznej Szkoły Podstawowej im. Olgierda Brzeskiego w Grzybowie

- przyjęto uchwałą Rady Pedagogicznej w dniu .....
- przyjęto uchwałą Rady Rodziców w dniu .....
- w porozumieniu z Sejmikiem Uczniowskim w dniu .....

Rada Rodziców

Rada Pedagogiczna

Sejmik Uczniowski

.....

.....

.....

.....

Dyrektor szkoły